



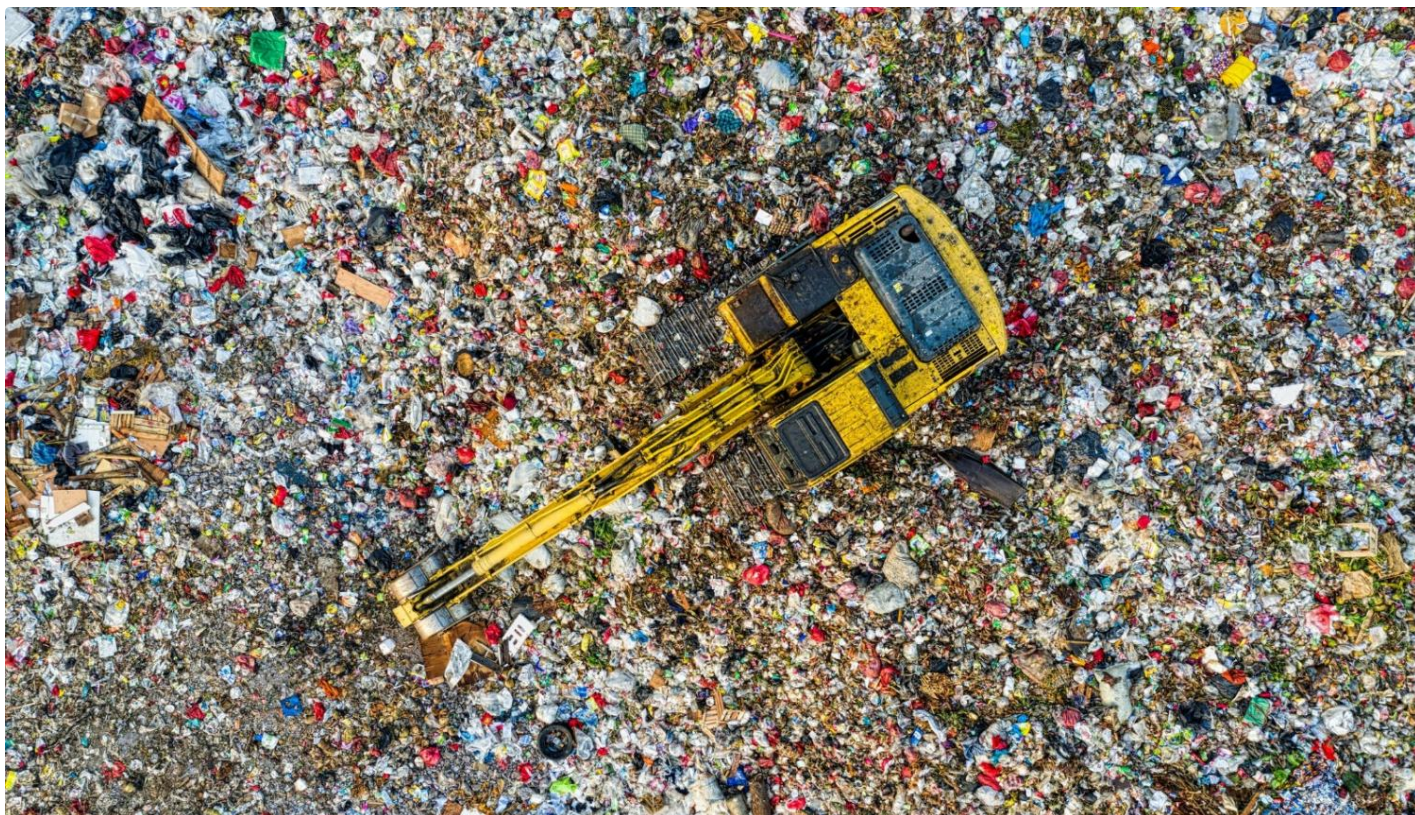
VARAM: dabas resursu nodokļa likmes paaugstināšana stimulēs atkritumu šķirošanu un pārstrādi

Publicēts: 30.09.2020.

Atkritumu apsaimniekošana

Preses relīzes

Vides aizsardzība



Šodien Ministru kabinetā (MK) apstiprināts Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas (VARAM) sagatavotais likumprojekts “Grozījumi Dabas resursu nodokļa likumā”. Likumprojekta mērķis ir ierobežot vides piesārņošanu, veicināt aprites ekonomiku un dabas resursu ekonomiski efektīvu izmantošanu. Grozījumi paredz paaugstināt dabas resursu nodokļa (DRN) likmes par sadzīves atkritumu apglabāšanu, bīstamo atkritumu apglabāšanu, gaisa piesārņošanu un C kategorijas* piesārņojošo darbību emisijām.

Izvērtējot dabas resursu nodokļa piemērošanas efektivitāti un līdzšinējos pasākumus, VARAM secinājusi, ka, lai izpildītu ilgstoši apstiprinātas atkritumu apsaimniekošanas prioritāti – samazināt poligonos apglabājamo atkritumu apjomu, atsevišķās pozīcijās to nepieciešams pārskatīt. Lai veicinātu atkritumu šķirošanu, pārstrādi un reģenerāciju, pakāpeniski tiks palielināta DRN likme par nešķirotu sadzīves atkritumu noglabāšanu par tonnu no 50 EUR šobrīd uz 65 EUR 2021.gadā, 80 EUR 2022.gadā un 95 EUR 2023. gadā. Iepriekšējais nodokļu likmes pieaugums bija 2017. gadā un pieredze rāda, ka likmes paaugstināšana ievērojami stimulēja brīvprātīgo šķirošanu un nodrošināja labāku sašķirotu atkritumu apjomu.

Pēc līdzīgas analogijas ir pārskatīti arī tarifi par bīstamo atkritumu apglabāšanu, lai panāktu, ka iespējami vairāk bīstamie atkritumi tiek savākti un pārstrādāti, nevis nogādāti poligonā. Ievērojot to, ka bīstamie atkritumi rada lielāku kaitējumu videi nekā sadzīves, pakāpeniski tiks palielinātas DRN likmes par bīstamo atkritumu apglabāšanu par tonnu no 60 uz 70 EUR 2021.gadā, 2022. gadā 85 EUR un 2023. gadā 100 EUR.

Savukārt vietējām pašvaldībām būs jānodrošina bioloģiski noārdāmo, tekstila atkritumu dalītā vākšana – ministrija mērķtiecīgi

strādā, lai to ieviestu no 2023. gada, un tam arī būs nepieciešami ieguldījumi infrastruktūras attīstībā. Tiek paredzēts, ka vietējo pašvaldību, kuru teritorijā tiek veikta atkritumu apglabāšana pamatbudžetos pieaugs procentu daļa no nodokļa maksājumiem: attiecīgi, par sadzīves atkritumu apglabāšanu 10% 2022. gadā un 15% 2023. gadā, bet par bīstamo atkritumu apglabāšanu – 20% sākot no 2021. gada.

Vienlaikus ar atkritumu apglabāšanas tarifu paaugstināšanos tiks veicināta atkritumu dalīta vākšana un šķirošana. Iedzīvotājiem būs iespēja atkritumus šķirot, tādējādi samazinot nešķirotu atkritumu apjomu un, līdz ar to - izmaksas. Savukārt, ieņēmumi pašvaldību budžetos palielināsies, līdz ar to tām būs iespēja rast līdzekļus dažādu sadzīves atkritumu apsaimniekošanas sistēmu pilnveidei, tai skaitā, iedzīvotāju izglītošanas pasākumiem.

Lai uzlabotu gaisa kvalitāti un samazinātu piesārņojošo vielu emisijas, likumprojekts paredz paaugstināt DRN likmes par gaisa piesārņošanu un C kategorijas* piesārņojošo darbību emisijām. Vienlaikus, tiks veicināta Latvijas noteikto gaisu piesārņojošo vielu samazināšanas mērķu līdz 2030. gadam izpilde. Turpmāk DRN tiks piemērots arī par kūdras izmantošanu kā kurināmo stacionārajās tehnoloģiskajās iekārtās un jāmaksā par CO2 emisijām, kas rodas, izmantojot kūdru. Tas veicinās noteikto klimata mērķu sasniegšanu par siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanu.

*Piesārņojošas darbības (iekārtas), kurām nepieciešams C kategorijas apliecinājums nosaka [Ministru Kabineta 2010.gada 30.novembra noteikumu Nr.1082 2.pielikums](#).

Informāciju sagatavoja:

Sabiedrisko attiecību nodaļa
Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija
Tālr. 20200305; 67026533,
e-pasts: prese@varam.gov.lv
www.varam.gov.lv

<https://www.varam.gov.lv/lv/jaunums/varam-dabas-resursu-nodokla-likmes-paaugstinasana-stimules-atkritumu-skirosanu-un-parstradi>